

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд за придобиване на
образователна и научна степен „доктор”

Автор на дисертационния труд: маг. Кристина Георгиева Савова – асистент в НБУ

Тема на дисертационния труд: „Модни стилове и конструкции от Уърт до Диор (1850-1955 год.)”

Научен ръководител: доц. Елена Тодорова

Член на журито: проф. д-р Пенка Ангелинова Димитрова - ТУ-София, катедра „Инженерен дизайн”. Професионално направление: 5.13 Общо инженерство, специалност „Художествено оформяне и моделиране на текстилни и шевни изделия, облекло и обувки”

Заглавието „Модни стилове и конструкции от Уърт до Диор (1850-1955 год.)” отговаря напълно и точно на съдържанието на дисертационния труд на маг. Кристина Георгиева Савова който е в обем на 209 печатни страници и се състои от въведение, четири глави със заключение. Приложенията са четири и съдържат 119 страници и 348 броя снимков и илюстративен материал.

Представеният материал е обхванал библиография от 39 литературни източници на кирилица, 176 на латиница и 38 броя електронни материали.

Съдържанието на дисертационния труд отговаря на законните разпоредби за присъждане на научната степен „доктор”.

Общият обем на дисертацията е 328 страници.

В две от главите са разгледани основните модни стилове – класически и спортен. Акцентът е поставен върху хронологичното развитие на модата в облеклото, в стиловете и конструкцията като се подчертава връзката със социалните, политическите, икономическите, регионалните и технологични фактори.

Анализират се най-важните ключови наименования в изразната сфера на стила на модата. и технологичните фактори.

Актуалността на класическия стил облекла и конструкция е разгледана в трета глава. Развитие на спортния стил в облеклото е проследен от 151 до 192 страница.

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научноприложно отношение. Степен и нива на актуалността на проблема и конкретните задачи, разработени в дисертацията.

Темата е особено актуална разкриваща анализите на модата в исторически план.

Настоящият труд е първи по рода се в областта на модата в нашата страна, където научноизследователската дейност тепърва предстои да се развива, а образованието по мода е още в начален етап.

Темата е особено актуална и разкрива теоретичната основа на модния дизайн. Направено е сериозно изследване на силуети, конструкции, материали и техники в облеклото за периода от средата на XIX век до средата на XX век.

Дисертационният труд ще бъде особено полезен за обучаващите се студенти от НБУ по специалност „Дизайн на облекло”.

Формата, силуетите и структурата в облеклото са проследени от 1850 до 1950 год. като се анализира основният асортимент от най-важните облекла за даден период от време.

Направени са разсъждения на автора на основните понятия и термини в модата. Анализирани са ключовите наименования, изразната сфера на стила и модата. Докторантът изследва различни направления в модата от „котюр” до прет-а порте. Дават се определения и термини, които се употребяват в България и се съпоставят със световните определения. Въведени са нови изрази, понятия и термини в облеклото.

Маг. Кристина Савова анализира и дефинира изследователското си поле като обръща внимание и на конструирането като основна част от модата. Дефинира философията, подхода и обекта на основните категории в модата като изследва приликите и разликите в различните асортименти.

Класифицира композиционният строеж в модния дизайн по цвят, силует, структура, форма, ритъм, симетрия, асиметрия и т.н.

Разглежда дизайна като степенува хармония, баланс и пропорции.

В първа глава формулира комплексния характер на модата в облеклото като осъществява възможностите си за пълноценно изследване на поставения период.

Във втора глава разглежда историческите, социални, икономическите и политически промени оказали силно влияние върху развитието на модата за периода от 100 години (1850-1950 год.).

Анализира множество литературни източници като дадения период разделя на четири подпериода, обхващайки естествената и плавна промяна на облеклата. Това изследване се базира и на икономическата същност влияеща върху настъпващите промени в костюма.

Анализите върху модата свързва с периода на двете световни войни. Задълбочено изследва облеклото влияещо се от изкуството, архитектурата и световното развитие на културата

Маг. художник Кристина Савова прави интересни заключение.

Развитието на обществения живот, транспорта, комуникациите и технологиите в шевната промишленост влияят върху функционалността на изчистените и опростени силуетни форми.

Прави извод за отчетливата повтораемост, строгите и циклични закономерности в модните цикли.

Дисертационният труд е разработен самостоятелно като темата и съдържанието не повтарят други дисертационни трудове. Събира, обобщава, анализира, класифицира и систематизира 251 информационни източника. Оригинално е подходено към теоретичната и методологична основа на изследването. Заслугата на докторанта е че са изяснени основните понятия и термини в предложен от нея речник.

2. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал

Проследени са теоретичните основи в развитието на модата на облеклата. Методичните и теоретични подходи могат да бъдат използвани в обучението на студенти по моден дизайн. Дисертацията на маг. художник Кристина Савова се състои от четири глави:

Първа глава представлява обзор на терминологичния апарат на дизайна на облекло и се състои в изясняване на основни изрази и понятия.

Втора глава представлява същността на историческото изследване на модата за периода 1850-1950 год. Съдържа информация за социалните, икономически и политически промени, които влияят на модата.

Трета глава включва теоретични основи на класическия стил в облеклото и конструкциите, като се разглеждат различни периоди влияещи на промяната на силуета, формата и конструкцията в дамското и мъжко облекло.

В четвърта глава са анализирани облекла и конструкции в спортния стил като се изследват характерните асортименти от облекла.

Дисертацията завършва със заключения.

Акцентът в дисертационния труд е поставен върху хронологичното развитие на модата в облеклото.

Особено добро впечатление създават изследванията базирани на множество рисунки и фотографии.

Всяка отделна глава е развита подробно като се анализирани значими образци на влиятелни дизайнери, работещи в съответния стил в определени периоди.

3. Съответствие на избраната методика на изследване с поставената цел и задачи на дисертационния труд.

Основната цел, която си поставя докторантът е да се изясни терминологичния апарат – основните изрази и понятия в модата на облеклото. Маг. художник Кристина Савова ограничава своите цели и задачи като проследява развитието на модата в периода 1850-1950 год. в рамките на Европа и Америка. Поставя си и целта да се ограничи в класическия и спортния стил на модата. Основната и задача е да се дадат определения и характеристики на основните стилове в облеклото – класически, спортен, етнически и романтичен. Важна цел е да се определят как са се сформирали основните стилове, както и динамиката на развитие

на даден стил. Проследяват се промените които следват във формата на облеклото, формообразуващите линии и конструкции.

Ясни и целесъобразни са дефинираните цели и задачи, които си поставя маг. художник Кристина Савова.

За осъществяване на поставените цели са използвани разнообразни исторически източници, интернет информация, снимков материал които е проучен, анализиран и обобщен. Направен е сравнителен анализ.

4. Кратка аналитична характеристика на естеството и оценка на достоверността на материала, върху които се градят приносите на дисертационния труд.

Налице е добре обоснован и разработен теоретичен модел на изследването. Поради сложната структура на модата в облеклото докторантката ни подтиква към съставяне на оригинален модел на изследване.

Разработена е професионална методика на изследване и методология на теорията на модния дизайн. Асистент маг. Кристина Георгиева Савова е достигнала до собствени заключения на термините, дефинициите, нормите и принципите на изследване. Цитиран е огромен брой източници от представителни български автори като проф. д-р Любомир Стойков и проф. д-р Пенка Димитрова, учени като Джеймс Лайвер (James Laver), Гертруд Ленард (Gertrud Lehner), Нора Уо (Norah Waugh), Бронуин Кострейв (Bronwyn Cosgrave) и редица други. Използвани са изображения от база данни на големите музеи на модата и костюма в Лондон, Париж, Япония, Ню Йорк и др.

В дисертационния труд имената на дизайнерите са изписани на български език, а в скоби на оригиналния. В отделните изследвания на български език имената се срещат с различна транскрипция.

5. Научни и научноприложни приноси на дисертационния труд.

Забелязва се последователност и цялостност на методиката на изследването.

Анализите са върху цялостното изграждане структурата на формата и композиционния им строеж.

Проследяват се обема, размера и пропорциите на отделните детайли, основните формообразуващи линии и конструктивни решения. Методиката на изследване свързва с функционалността хармонията и естетиката в облеклото.

Тя търси своя основа на теоретичните изследвания като сама достига до дефиниции и изводи.

Направеното изследване обхваща периода 1850-1950 год., но методологията може да се приложи и в следващ времеви период. Изследването се характеризира с научни и научноприложни приноси.

- За България това е първото изследване с което се прави опит да се анализират подбрани информационни източници за периода 1850-1950 год.

- Дисертационният труд е обобщение на всички литературни източници даващи теоретична и методологична основа за модата в облеклото.

- Анализирани са промените в социалния, икономически и политически живот и влиянието им в облеклото за периода 1850-1950 год.

- Дават се определения за основните стилове като се анализират класическия и спортния стил в облеклото с характерните си силуети, структура на формите и характерните им детайли.

- Направен е анализ от композиционна гледна точка като са дадени характеристики и описания на всеки отделен стил.

Дисертационният труд е важен и е от особено значение за модния дизайн. В това се състои и неговия оригинален принос за науката.

6. Оценка на степента на личното участие на дисертанта в приносите.

Избраната методика на изследването съответства на поставената цел и задачи. Докторантът анализира цялостното композиционно решение в облеклото за различните периоди. Подчертава извяването на определен композиционен център през различните периоди като дава характеристика на детайлите на облеклото в различни асортименти.

Търсено е модифициране на изследователските методи в различните периоди и стилове в облеклото.

Това е лично дело на докторанта за което високо оценявам участието на докторанта в приносите и за науката и практиката.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд.

Научните публикации на маг. Кристина Савова по дисертационния и труд са отпечатани в научни сборници на НБУ (3 броя).

Има публикации в рецензираното списание „Текстил и облекло” на НТС-България.

Участва в наши и международни конференции.

Участва в „Общотекстилна конференция” през 2011 год, както и в 2 конференции в НБУ.

Има две международни публикации.

8. Използване на резултатите от дисертационния труд в научната и социална практика.

Съществена част от нейната приложно-творческа дейност като дизайнер в ревюта на фестивали на висшата и авангардната мода.

Могат да се споменат и нейните участия в ревюта и изложби във „Форум на българската мода”, както и участия в международни изложения и биеналета по дизайн.

Маг. художник Кристина Савова има и самостоятелни изложби „модна графика” и фотоизложба.

9. Оценка на съответствието на автореферата с изискванията за изготвянето му, както и на адекватността на отразяване на основните положения и приносите на дисертационния труд.

Авторефератът към дисертационния труд на маг. художник Кристина Георгиева Савова напълно отговаря на дисертационния и труд както по структура, така и адекватно отразява основните положения и приносите му.

Подчертана е сложната смес от влиянията и развитието на основните стилове, ясно са отразени тенденциите в облеклото, целесъобразността на формата и съответствието на обема и пропорциите, както и факторите влияещи на модата от средата на XIX и началото на XX век.

Авторефератът съдържа справка за приносите и списък с публикациите.

10. Мнения, препоръки и бележки.

Нямам особени забележки към представения труд. Принципи и съществени неточности не открих. Най-добра оценка и атестат на маг. Кристина Георгиева Савова са нейните педагогически постижения като учен и преподавател в НБУ.

Направеното сериозно изследване на модата в дисертационния труд препоръчвам да бъде публикувано в отделен монографичен труд, като помагало на студентите от цялата страна изучаващи дизайн на облеклото.

11. Заключение

Резултатите от анализа на цялостната научно-изследователска и творческа дейност определят маг. художник Кристина Георгиева Савова като квалифициран преподавател и учен. Констатирам пълно съответствие с изискванията посочени в чл.6 Глава Втора на ЗРАСРБ, Правилника и неговото приложение. Поради това заявявам, че давам положителна оценка на дисертационния труд и предлагам на членовете на научното жури да дадат на маг. Кристина Георгиева Савова образователно и научна степен „доктор” по шифър 8.2. Изобразително изкуство (моден дизайн).

Дата:

Член на жури:

/ проф. д-р Пенка Ангелинова Димитрова/